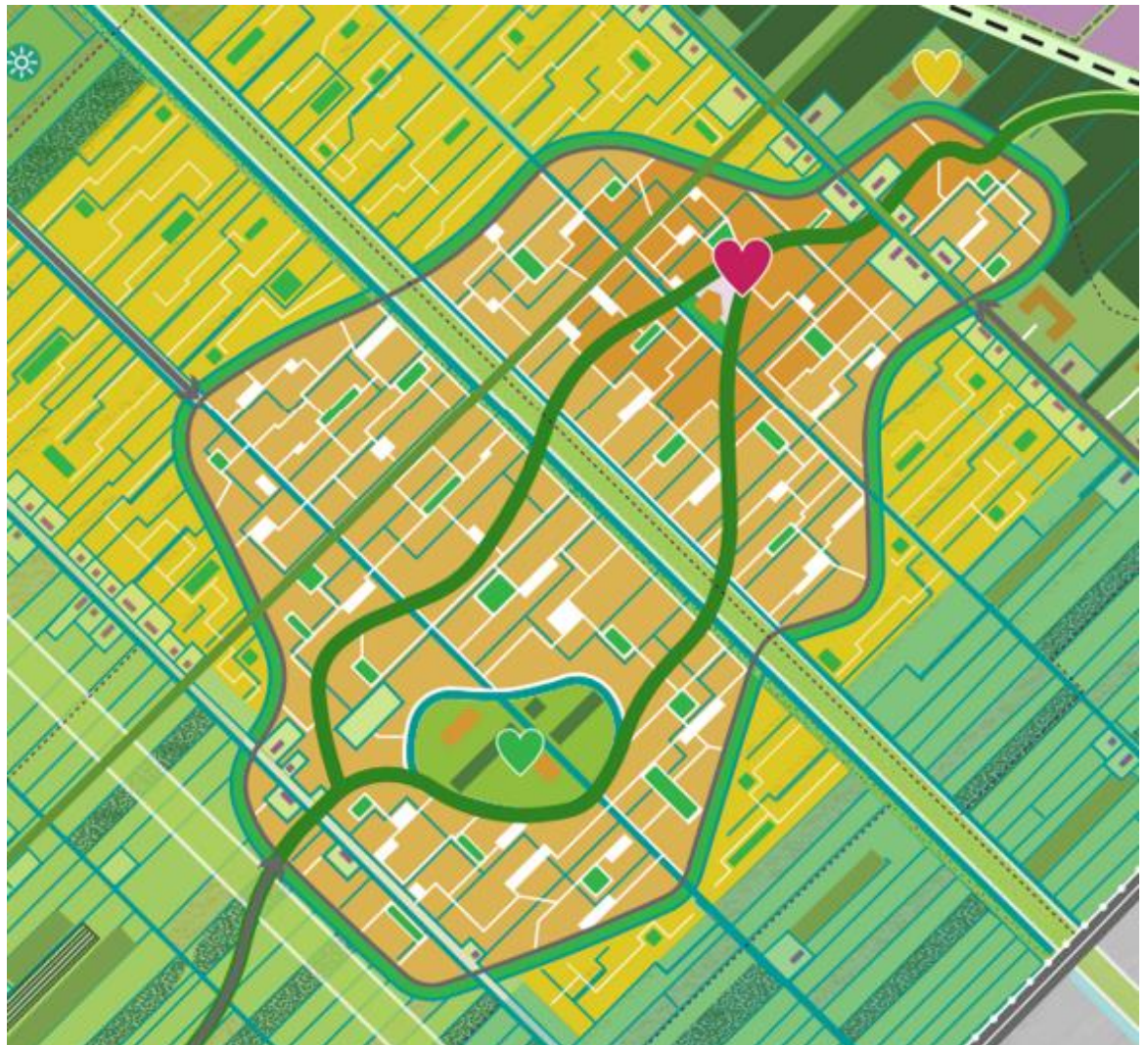

DPO ZORGVOORZIENINGEN ZUIDPLAS VIJFDE DORP

24 OKTOBER 2022

DPO ZORGVOORZIENINGEN ZUIDPLAS VIJFDE DORP

24 OKTOBER 2022

Status:
Eindrapport

Datum:
24 oktober 2022

Een product van:
Bureau Stedelijke Planning bv
Silodam 1E
1013 AL Amsterdam
020 - 625 42 67
www.stedplan.nl
amsterdam@stedplan.nl

Team Winkelen
Dr. Aart Jan van Duren
Arjen van Tellingen MSc
Jeffrey Meinders MSc

Voor meer informatie: Dr. Aart Jan van Duren, ajvd@stedplan.nl

In opdracht van:
Gemeente Zuidplas

De in dit document verstrekte informatie mag uitsluitend worden gebruikt in het kader van de opdracht waarvoor deze is opgesteld. Elk ander gebruik behoeft de voorafgaande schriftelijke toestemming van Bureau Stedelijke Planning BV©.

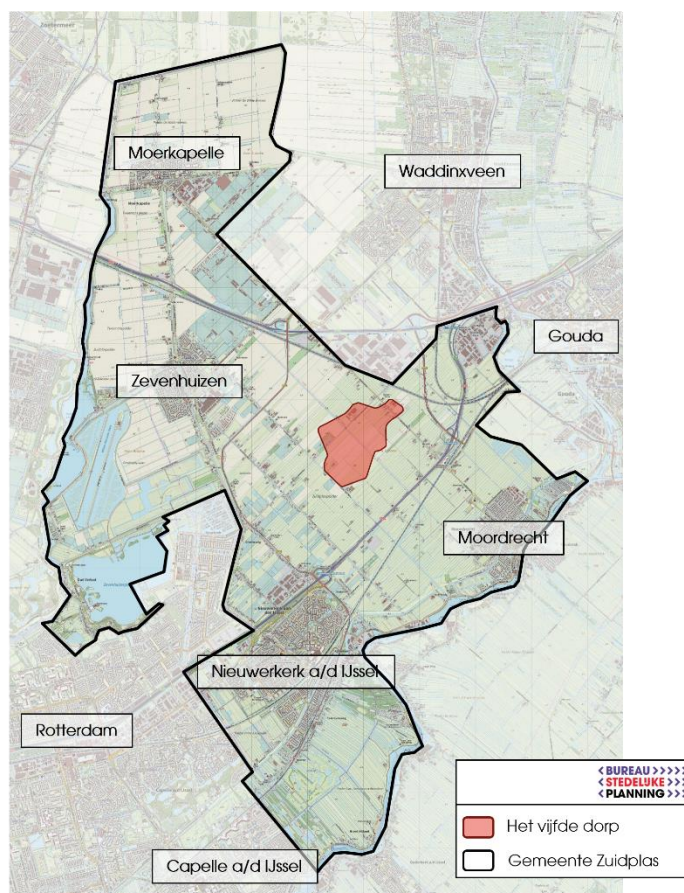
Projectnummer: 52100494
Referentie: 52100494 DPO Zorgvoorzieningen 5e Dorp Zuidplas

INLEIDING	7
1 CONTEXT VIJFDE DORP ZUIDPLAS	10
1.1 LOCATIE VIJFDE DORP EN ONTWIKKELPLANNEN	
1.2 WONINGBOUWPLANNEN EN TOEKOMSTIG DRAAGVLAK	
2 POSITIONERING VIJFDE DORP EN AANBODSTRUCTUUR.....	15
2.1 ZORGVOORZIENINGENAANBOD RONDOM VIJFDE DORP	
2.2 REFERENTIENORMEN ZORGVOORZIENINGEN	
2.3 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN	
3 BEHOEFTERAMING MAATSCHAPPELIJKE ZORGVOORZIENINGEN.....	18
3.1 HUISARTS	
3.2 TANDARTS	
3.3 APOTHEEK	
3.4 FYSIOTHERAPEUT	
3.5 VERLOSKUNDIGE	
3.6 CONCLUSIE	
BIJLAGE 1 AANBOD ZORGFUNCTIES ZUIDPLAS	

INLEIDING

De gemeente Zuidplas kent net als een groot deel van de rest van de Randstad een grote woningbouwopgave. Om dit het hoofd te kunnen bieden is er het plan om naast uitbreiding van de huidige vier dorpen in de gemeente, de komende jaren een compleet nieuw dorp te laten verrijzen in de Zuidplaspolder: het zogenoemde vijfde dorp. Er zullen in het eindbeeld ca. 8.000 woningen in het nieuwe dorp verrijzen. Dit betekent een forse groei van het aantal inwoners in de gemeente.

Een dergelijke forse groei van het aantal inwoners genereert een vraag naar (commerciële en maatschappelijke) publieksvoorzieningen. Omdat de bouw van het dorp flink wat jaren in beslag gaat nemen, is het van belang dat zowel de inwoners die al in een vroeg stadium in het dorp komen te wonen, als het volledig aantal inwoners in het eindbeeld in het dorp terecht kunnen voor voldoende dorpsvoorzieningen.

FIGUUR 1 LOCATIE VIJFDE DORP BINNEN DE GEMEENTE ZUIDPLAS

Bron: PDOK Achtergrondkaart, bewerking: Bureau Stedelijke Planning

De gemeente Zuidplas heeft Bureau Stedelijke Planning daarom gevraagd om een onderzoek te doen naar de marktruimte voor zorgvoorzieningen in het toekomstige vijfde dorp middels een dichthedenanalyses. Met een dichthedenanalyse (aantal vestigingen en vierkante meters per inwoner) is de marktruimte voor de verschillende zorgvoorzieningen bepaald. Deze dichtheden zijn vastgesteld aan de hand van het huidige aanbod in de gemeente en via landelijke referentienormen.

Voor de gemeente is ook van belang welke fasering voor de realisering van de publieksvoorzieningen kan worden aangehouden. Hierbij wordt uitgegaan van twee ontwikkelfases, namelijk de eerste fase waarbij 1.500 woningen gerealiseerd zullen worden en het eindbeeld waarin 8.000 woningen gerealiseerd zullen worden. De centrale vraag in dit onderzoek is als volgt:

Wat is de (markt)behoefte aan maatschappelijke zorgvoorzieningen in het vijfde dorp in de eerste bouwphase (tot 1.500 woningen) en in het eindbeeld (8.000 woningen)?

FIGUUR 2 ONDERDELEN ONDERZOEK MAATSCHAPPELIJKE ZORGVOORZIENINGEN VIJFDE DORP ZUIDPLAS

De maatschappelijke zorgvoorzieningen die onderwerp zullen zijn van dit onderzoek zijn eerstelijns zorgvoorzieningen, oftewel zorgvoorzieningen waar iedere inwoner toegang toe zou moeten hebben:

- Huisarts
- Tandarts
- Apotheek
- Fysiotherapeut
- Verloskundige

De behoefte aan bovenstaande voorzieningen is vastgesteld met de kennis en inzichten van nu. Belangrijk om te vermelden is dat vanwege de duur van de ontwikkeling (tot de start maar ook tot voltooiing) deze behoefte over de tijd kan veranderen. Het is aan te raden de behoefte op cruciale momenten in de planontwikkeling en -realisatie opnieuw in kaart te brengen.

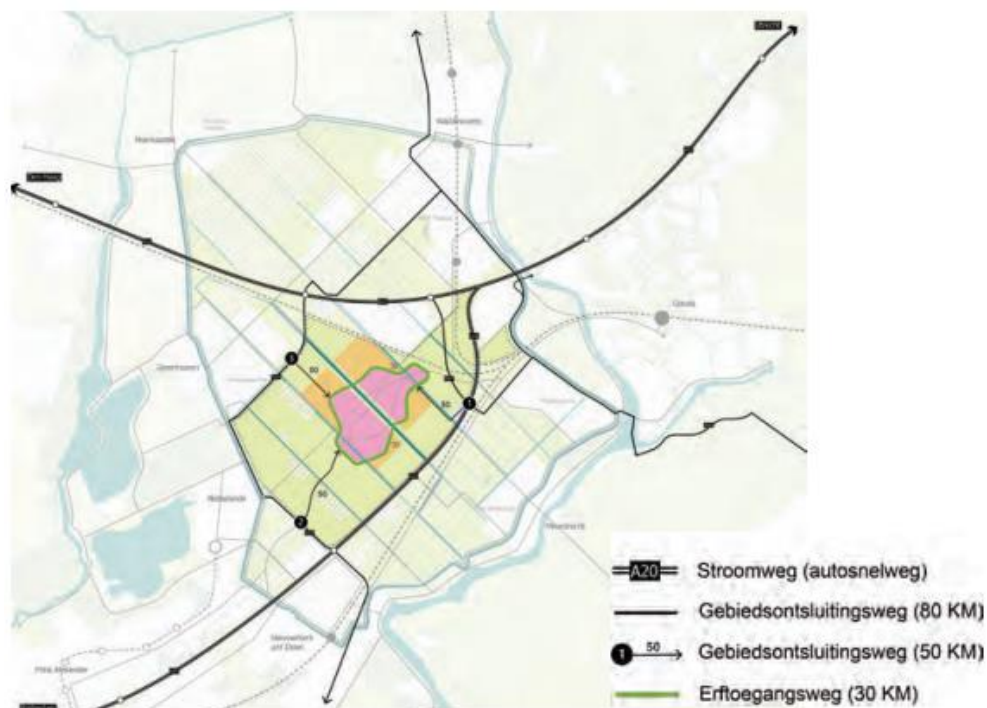
LEESWIJZER >>

In hoofdstuk 1 gaan we in op de context van de ontwikkeling van het vijfde dorp. In hoofdstuk 2 komt de positionering van het dorp aan bod. Hierin analyseren we de aanbodstructuur, trends en ontwikkelingen en de referentienormen van zorgvoorzieningen. In hoofdstuk 3 is de behoefte aan de verschillende maatschappelijke zorgvoorzieningen vastgesteld aan de hand van referentienormen en het toekomstige inwoneraantal van het vijfde dorp. Het hoofdstuk sluit af met een haalbaar programma met fasering over tijd.

ONTWIKKELPLANNEN INFRASTRUCTUUR EN INDELING >>

Samen met de ontwikkeling van het vijfde dorp zijn er plannen om de infrastructuur passend te maken voor het dorp. Zo zal ingezet worden op fiets- en wandelverbindingen, waarbij de auto te gast is, of zelfs afwezig zal zijn. Op deze manier wordt het dorp door middel van fietsroutes direct verbonden met omliggende dorpen en centra. Daarnaast zal er met betrekking tot openbaar vervoer zo veel mogelijk gebruik gemaakt worden van bestaande stationsknooppunten rondom het vijfde dorp. Zo zal worden ingezet op goede verbindingen met metrostation Nesselande en treinstation Waddinxveen, maar ook met het treinstation Nieuwerkerk a/d IJssel. Ook zal ingezet worden op een HOV lijn vanuit het vijfde dorp naar het station Nieuwerkerk a/d IJssel, waarbij wordt uitgesproken dat het wenselijk is de lijn door te trekken naar treinstation Gouda. Voor de toekomst onderzoekt men de mogelijkheid om een nieuw treinstation 'Gouweknoop' te realiseren aan de oostkant van het dorp (op de treinroute Rotterdam – Gouda). Hier kunnen zowel inwoners van het vijfde dorp als Moordrecht gebruik van maken.

De autobereikbaarheid wordt ook verbeterd. Zo zullen er twee nieuwe aansluitingen gerealiseerd worden op het bestaande wegennet: een aansluiting op de N219 met verkeerslichten en een auto-ontsluiting aan de westkant van het dorp en een aansluiting op de N219 aan de zuidkant van het dorp.

FIGUUR 4 LIGGING VIJFDE DORP EN OMLIGGENDE INFRASTRUCTUUR

Bron: PDOK Satellietfoto, bewerking: Bureau Stedelijke Planning

	INW.	% 0-15	% 15-25	% 25-45	% 45-65	% 65+	GEM HH. GROOTE	INK. PER INWONER*
Gemeente Zuidplas	45.794	19%	11%	24%	27%	19%	2,5	€ 29.500
Nederland		16%	12%	25%	28%	20%	2,1	€27.800

TABEL 1 DEMOGRAFISCHE KENMERKEN ZUIDPLAS

Bron: CBS Statline 2021, *inkomen betreft 2020 (meest recente cijfers)

- Er wonen relatief veel gezinnen in de gemeente Zuidplas ten opzichte van het landelijk beeld. Zo is de gemiddelde huishoudensgrootte fors hoger met 2,5 dan landelijk (2,1). Ook is het percentage kinderen relatief hoog ten opzichte van landelijk.
- Het gemiddelde inkomen is in de gemeente Zuidplas met € 29.500 per inwoner ook hoger dan in Nederland (+6%).

WONINGBOUWPLANNEN EN TOEKOMSTIG DRAAGVLAK >>

Op basis van input van de gemeente Zuidplas (projectteam Middengebied) is inzichtelijk gemaakt hoeveel en wat voor type mensen er in het vijfde dorp komen te wonen.

Voor het vijfde dorp zijn in totaal ontwikkelingsplannen voor ca. 8.000 woningen in het eindbeeld. De eerste fase zal echter bestaan uit ca. 1.500 woningen, hierna zullen per jaar ca. 400 woningen gerealiseerd worden, zodat het dorp organisch zal kunnen groeien en langzaam een eigen identiteit kan krijgen. Het dorp groeit op deze manier vanuit een gehucht en buurtschap richting een zelfstandige woonkern naast de bestaande dorpen.

Het woonprogramma zal een mix bedragen van:

- Woningen voor (startende) gezinnen;
- Levensloopbestendige woningen;
- Woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens;
- Woningen voor jongeren en (koop)starters;
- Evenwichtig woonprogramma (goedkoop tot duur);
- Sociale huur (ca. 30%) en betaalbare huur.

De belangrijkste doelgroepen voor het dorp zijn:

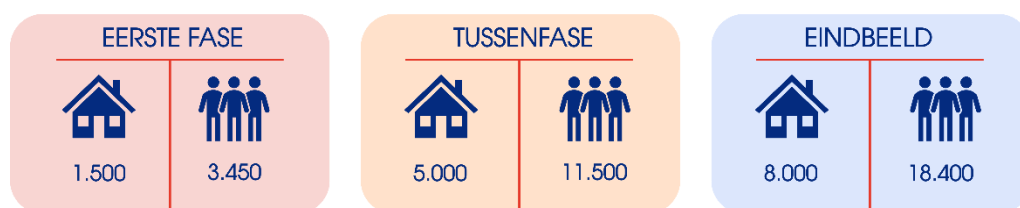
- Huidige inwoners van de gemeente Zuidplas;
- Vitale ouderen op zoek 'naar wat anders' ;
- Jongeren en starters die bewust kiezen voor dorps en landelijk wonen;
- Woningzoekenden uit de regio;
- Woningzoekenden uit de Randstad op zoek naar een plek in de driehoek Gouda – Den Haag – Rotterdam.

Er wordt op dit moment nog gewerkt aan een duidelijke fasering en uitgebreide woningtype planvorming voor het vijfde dorp. Er kan daarom niet met zekerheid

aangegeven worden welk type woningen waar in het dorp gerealiseerd zullen worden. In deze DPO voor de (commerciële) publieksvoorzieningen zal daarom gerekend worden met een eerste fase (1.500 woningen) een tussenfase (5.000 woningen) en een eindfase (8.000 woningen). Voor het aantal inwoners dat in het dorp in de eerste fase, tussenfase en in het eindbeeld zullen wonen doen we een inschatting op basis van de gemiddelde huishoudensgrootte zoals verwacht door gemeente Zuidplas Projectteam Middengebied: gemiddelde 2,3 inwoners per woning.

Op basis van de gemiddelde huishoudensgrootte van 2,3 zullen er in de eerste fase 3.450 inwoners woonachtig zijn, in de tussenfase 11.500 inwoners en in het eindbeeld 18.400 inwoners. Hiermee zal er een aanzienlijk draagvlak gecreëerd worden voor voorzieningen. Voor het DPO voor de commerciële publieksvoorzieningen zullen we uitgaan van deze drie fases, die in figuur 6 zijn weergegeven.

HET VIJFDE DORP ZUIDPLAS

FIGUUR 6 AANTAL WONINGEN EN INWONERS, EERSTE FASE EN IN EINDBEELD

Bron: Input gemeente Zuidplas Projectteam Middengebied en Masterplan Vijfde Dorp

2 POSITIONERING VIJFDE DORP EN AANBODSTRUCTUUR

2.1 ZORGVOORZIENINGENAANBOD RONDOM VIJFDE DORP

ZORGVOORZIENINGEN BINNEN DE GEMEENTE ZUIDPLAS >>

- De gemeente Zuidplas kent op dit moment vier dorpen die elk hun eigen (zorg)voorzieningen hebben. De kern Nieuwerkerk aan den IJssel, die de meeste inwoners heeft, kent tevens de meeste zorgvoorzieningen. De kern Moerkapelle, met de minste inwoners, kent tevens de minste zorgvoorzieningen.
- Voor een groot deel hebben veel zorgvoorzieningen een functie voor de eigen kern. Enkele zorgvoorzieningen hebben echter een bredere functie. Zo heeft Nieuwerkerk a/d IJssel als enige kern een verloskundige praktijk die tevens dienst doet voor omliggende kernen in de gemeente. Moerkapelle is daarnaast als kleinste kern de enige kern zonder apotheek. Hiervoor zal men naar Zevenhuizen of andere omliggende kernen moeten reizen. Een totaaloverzicht van zorgvoorzieningen per kern is te vinden in bijlage 1.

FUNCTIE	AANTAL	DICHTHEID
Apotheek	4	0,09 vestiging / 1.000 inw.
Huisartspraktijk	12	0,26 vestiging / 1.000 inw.
Huisartsen	25	0,55 huisarts / 1.000 inw.
Tandartspraktijk	11	0,24 vestiging / 1.000 inw.
Tandartsen	13	0,28 tandarts / 1.000 inw.
Fysiotherapiepraktijken	17	0,37 vestiging / 1.000 inw.
Fysiotherapeuten	43	0,94 fysiotherapeut / 1.000 inw.
Verloskundige praktijk	1	0,02 vestiging / 1.000 inw.
Verloskundigen	4	0,09 verloskundige / 1.000 inw.

TABEL 2 HUIDIG AANBOD ZORGFUNCTIES GEMEENTE ZUIDPLAS PER KERN

Bron: Referentiebeeld Maatschappelijke Voorzieningen Zuidplas 2021-2023 en inventarisatie zorgkaartnederland.nl

2.2 REFERENTIENORMEN ZORGVOORZIENINGEN

Er zijn voor enkele zorgfuncties (landelijke) referentienormen beschikbaar. Sommige zorgfuncties gaan uit van een landelijke richtlijn waar men aan moet voldoen, zoals voor huisartsen. Voor andere zorgfuncties verschillen de normeringen per stad of gemeente. Onderstaand zijn de referentienormen per zorgfunctie weergegeven vanuit het STIPO inclusief een oppervlakte-indicatie die herleid is uit normeringen van grote gemeenten. Deze cijfers zullen in dit onderzoek gebruikt worden. Maatwerk blijft echter nodig. Zo ligt het aan de aard en combinatie van functies wat het uiteindelijke ruimtebeslag zal zijn. De normen bestaan uit het aantal volledige banen of fte (fulltime-equivalent) waarbij 1 fte staat voor 1 volledige werkweek en het aantal bvo (bruto vloeroppervlakte).

FUNCTIE	NORMERING	OPPERVLAKTE	BRON
Huisartsen	0,55 fte huisarts per 1.000 inwoners	110 – 150 m ² bvo per huisarts	STIPO (2022), gemeenten Rotterdam en Den Haag
Tandartsen	0,56 fte tandarts per 1.000 inwoners	120 m ² bvo per tandarts	STIPO (2022), gemeente Den Haag
Apotheek	0,12 apotheek per 1.000 inwoners	40 – 60 m ² bvo per apotheek	STIPO (2022), gemeente Den Haag en Zuidplas
Fysiotherapeuten	1,52 fte fysiotherapeut per 1.000 inwoners	50 – 90 m ² bvo per fysiotherapeut	STIPO (2022), gemeente Den Haag
Verloskundigen	0,23 fte verloskundige per 1.000 inwoners	40 m ² bvo per verloskundige	Zorgkrant (2021), gemeente Den Haag

TABEL 3 REFERENTIENORMEN ZORGFUNCTIES INCLUSIEF HERKOMST CIJFERS

Bovenstaande referentienormen komen deels overeen met de huidige aanbodsituatie van eerstelijnszorgvoorzieningen in de gemeente Zuidplas. Zo is er in de gemeente ongeveer eenzelfde dichtheid aan huisartsen (0,55 per 1.000 inwoners) en apotheek (0,09 per 1.000 inwoners) aanwezig. Het aantal huisartsen is een landelijke richtlijn waardoor deze voor veel gemeenten redelijk overeenkomen. De zorgvoorzieningen fysiotherapeut, tandarts en verloskundige zijn in de huidige situatie in de gemeente Zuidplas minder aanwezig dan de landelijke normering aangeeft. Dit komt onder andere omdat rondom Zuidplas enkele grote(re) kernen/steden liggen, zoals Gouda, Rotterdam, Waddinxveen en Zoetermeer. De gemeente Zuidplas bestaat voornamelijk uit kleinere kernen (Nieuwerkerk a/d IJssel als grootste) waardoor zij vaker voor voorzieningen op grotere kernen met een breed voorzieningenpakket afhankelijk zijn. Een voorziening als een verloskundige is tevens meer afhankelijk van een minimale massa dan een huisarts of tandarts. Dit is tevens de reden dat er slechts één verloskundigenpraktijk in Zuidplas ligt, waarmee de gemeente wordt bediend.

Voor de behoeftebepaling van de eerstelijns zorgvoorzieningen in het vijfde dorp gaan we in eerste instantie uit van de landelijke normeringen. Daarnaast zullen we ook de huidige Zuidplas-dichtheden naast de drie fases van de ontwikkeling van

het vijfde dorp leggen. In dit laatste geval hanteren we de aanname dat de dichtheid van zorgvoorzieningen in de gemeente Zuidplas op dit moment op een gezond niveau ligt. Wanneer de landelijke normering sterk verschilt met de huidige aanbodstructuur in Zuidplas kiezen we voor een bandbreedte van de behoefte. Hierbij vormt de huidige aanbodsituatie in Zuidplas het minimum en de landelijke referentienormen het maximum. We raden aan om dan in eerste instantie rekening te houden met het minimum. Dit is het geval voor de volgende zorgvoorzieningen:

- Tandartsen;
- Fysiotherapeuten, en
- Verloskundigen

2.3 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

MAATSCHAPPELIJKE (ZORG)VOORZIENINGEN	
	CLUSTERING ZORGFUNCTIES In toenemende mate worden zorgvoorzieningen zoals huisartsen, apotheken, fysiotherapeuten en tandartsen geclusterd ontwikkeld in een gezondheidscentrum. Dit levert clustervoordelen op. Zo kan een cliënt van huisarts naar apotheek in één en hetzelfde gebouw. Het beperkt het benodigde vloeroppervlak dat nodig is voor afzonderlijke zorgvoorzieningen.
	BEREIKBAARHEID Een goede bereikbaarheid is essentieel voor publieks- en maatschappelijke voorzieningen. Afhankelijk van de functie en type (winkelgebied zijn verschillende manieren van vervoer belangrijk. Met name voor maatschappelijke zorgvoorzieningen is een brede vervoersmodaliteit van belang omdat hier tevens kwetsbare doelgroepen (ouderen, zieken) gebruik van maken.
	ZORGVRAAG FYSIOTHERAPIE ZAL TOENEMEN Uit het jaarlijkse brancherapport Fysiotherapie in beeld wordt een ding duidelijk: de zorgvraag zal toenemen. Deze toenemende vraag komt met name door de vergrijzing, stijging levensverwachting en de daaruit voortvloeiende behoefte aan ouderenzorg. Onderlinge samenwerking en schaalvergroting zijn een 'must'. De kansen liggen bij het samenwerken met andere (zorg)ondernemers. Zo vestigen steeds meer fysiotherapeuten zich in een zorgcentrum. Ook de ruimte vraag voor fysio's neemt toe aangezien steeds meer patiënten op locatie trainen of revalideren.
	AANTAL VERLOSKUNDIGEN STIJGT MAAR MINDER FULLTIME WERKENDEN Het aantal praktiserende verloskundigen is de afgelopen jaren voortdurend gestegen, ook in 2021 zijn er meer verloskundigen dan het jaar ervoor, namelijk 3.940 versus 3.740 in 2020. Er is de laatste jaren wel sprake van minder instroom vanuit de opleiding, waardoor de vergrijzing van de beroepsgroep zich doorzet. Het percentage verloskundigen dat fulltime werkt is verder gedaald, van 51% in 2018 naar 44% in 2021. De gemiddelde werkweek van een verloskundige is met 36,3 uur wel stabiel gebleven.
	APOTHEEK: SCHAALVERGROTING EN DISTRIBUTIECONCEPT De Nederlandse apothekersmarkt ontwikkelt zich positief. Er zijn voldoende openbare apothekers met een passend aanbod en volwassen formules van voldoende schaal grootte. Het aantal apotheken zal afnemen als gevolg van schaalvergroting en vernieuwing van het distributiemodel waarbij meer patiënten vanuit één apotheek kunnen worden bediend. Steeds meer apotheken leveren de medicatie aan hun patiënten via een fysieke apotheek, een webshop, een 24 uur kluis, een afzetpunt of via thuisbezorging.
MULTIFUNCTIONEEL HART VAN HET DORP	
	ONTMOETINGSPLEK BINNEN DE BUURT Doordat de verschillende functies in grotere mate geconcentreerd worden en door onder andere de aanwezigheid van horeca worden de wijkwinkelcentra en dorpskernen steeds belangrijker als ontmoetingsplek in een wijk of kern. Daarbij wordt ook de verblijfskwaliteit door de aanwezigheid van de verschillende functies binnen winkelcentra vergroot.
	COMBINATIE MET ANDERE (MAATSCHAPPELIJKE) WIJKVOORZIENINGEN De combinatie met andere wijkvoorzieningen wordt steeds belangrijker binnen winkelkernen. Zo worden onder andere zorginstellingen, scholen en ondersteunende dienstverlening als kappers in een steeds grotere mate geconcentreerd binnen of nabij de winkelcentra. Op deze manier versterken de verschillende voorzieningen elkaar en ontstaat een kloppend hart van de wijk.

3 BEHOEFTERAMING MAATSCHAPPELIJKE ZORGVOORZIENINGEN

In dit hoofdstuk brengen we de kwantitatieve marktruimte voor de maatschappelijke zorgvoorzieningen in beeld in fte (aantal volledige banen) en bvo (bruto vloeroppervlakte¹). Dit is gedaan door voor elke zorgfunctie de landelijke referentienormen en huidige dichtheden in de gemeente Zuidplas van de verschillende functies op de drie ontwikkelfases toe te passen op het toekomstig aantal inwoners. Het aanbod en de dichtheden binnen de gemeente Zuidplas zijn toegelicht in paragraaf 2.1 en de landelijke referentienormen zijn toegelicht in paragraaf 2.3. Daarnaast is de kwalitatieve invulling per functie kort in kaart gebracht, waarbij tevens rekening is gehouden met de fasering. In de behoeftebepaling is uitgegaan van een eerste fase met 1.500 woningen/3.450 inwoners, een tussenfase met 5.000 woningen/11.500 inwoners en een eindbeeld met 8.000 woningen/18.400 inwoners voor het vijfde dorp.

3.1 HUISARTS

LANDELIJKE REFERENTIENORMEN							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL FTE	M² BVO PER EENHEID	AANTAL FTE	M² BVO	AANTAL FTE	M² BVO	AANTAL FTE	M² BVO
0,55 fte huisarts per 1.000 inwoners	110 – 150	1,9	209 – 285	6,3	696 – 949	10,1	1.113 – 1.518
KENGETALLEN VANUIT HUIDIGE AANBODSITUATIE ZUIDPLAS							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN
0,55 huisarts per 1.000 inwoners	0,26 vestiging per 1.000 inwoners	1,9	0,9	6,3	3,0	10,1	4,8

TABEL 4 BEHOEFTE AAN HUISARTS VOOR VIJFDE DORP IN DRIE FASES

¹ Het bvo is het vloeroppervlak van de ruimte, dan wel van meerdere ruimten (volgens NEN 2580) op vloerniveau langs de buitenomtrek van de (buitenste) opgaande scheidingsconstructie, die de desbetreffende ruimte(n) omhullen.

De landelijke norm komt overeen met het huidig aanbod in de gemeente Zuidplas. De behoefte van uit de landelijke normering is dus representatief.

Op basis van de landelijke referentienormen, aangevuld met de huidige aanbodsituatie in Zuidplas, bestaat de volgende behoefte aan huisartsen in het vijfde dorp:

- **Eerste fase:** behoefte aan 2 huisartsen met een ruimte van 220 tot 300 m² bvo. Indicatief is dit 1 vestiging.
- **Tweede fase:** behoefte aan 6 huisartsen met een ruimte van 660 tot 900 m² bvo. Indicatief zijn dit 3 vestigingen.
- **Derde fase:** behoefte aan 10 huisartsen met een ruimte van 1.100 tot 1.500 m² bvo. Indicatief zijn dit 5 vestigingen.

3.2 TANDARTS

LANDELIJKE REFERENTIE-NORMEN							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL FTE	M ² BVO PER EENHEID	AANTAL FTE	M ² BVO	AANTAL FTE	M ² BVO	AANTAL FTE	M ² BVO
0,56 fte tandarts per 1.000 inwoners	120	1,9	232	6,4	773	10,3	1.236
KENGETALLEN VANUIT HUIDIGE AANBODSITUATIE ZUIDPLAS							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN
0,28 tandarts per 1.000 inwoners	0,24 vestiging per 1.000 inwoners	1,0	0,8	3,2	2,8	5,2	4,4

TABEL 5 BEHOEFTE AAN TANDARTSEN VOOR VIJFDE DORP IN DRIE FASES

De landelijke norm is beduidend hoger dan de huidige aanbodsituatie in Zuidplas. Daarom kiezen we voor een bandbreedte van de behoefte.

Op basis van de landelijke (maximum) en gemeentelijke (minimum) referentienormen bestaat de volgende behoefte aan tandartsen in het vijfde dorp:

- **Eerste fase:** behoefte aan 1 - 2 fte tandarts met een ruimte van 120 - 240 m² bvo. Indicatief 1 vestiging.

- **Tweede fase:** behoefte aan 3 - 6 ft tandarts met een ruimte van 360 - 720 m² bvo. Indicatief 3 vestigingen.
- **Derde fase:** behoefte aan 5 - 10 fte tandarts met een ruimte van 600 - 1.200 m² bvo. Indicatief 4 vestigingen.

3.3 APOTHEEK

LANDELIJKE REFERENTIE NORMEN							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL VESTIGINGEN	M ² BVO PER EENHEID	AANTAL VESTIGINGEN	M ² BVO	AANTAL VESTIGINGEN	M ² BVO	AANTAL VESTIGINGEN	M ² BVO
0,12 apotheek per 1.000 inw.	40 – 60	0,4	17 – 25	1,4	55 - 83	2,2	88 - 132
KENGETALLEN VANUIT HUIDIGE AANBODSITUATIE ZUIDPLAS							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL VESTIGINGEN		AANTAL VESTIGINGEN		AANTAL VESTIGINGEN		AANTAL VESTIGINGEN	
0,09 apotheek per 1.000 inwoners		0,3		1,0		1,7	

TABEL 6 BEHOEFTE AAN APOTHEKEN VOOR VIJFDE DORP IN DRIE FASES

De landelijke norm komt nagenoeg overeen met het huidig aanbod in de gemeente Zuidplas. De behoefte raming op basis van de landelijke normering is dus representatief.

Op basis van de landelijke referentienormen bestaat de volgende behoefte aan apotheken in het vijfde dorp:

- **Eerste fase:** (Nog) geen behoefte aan een apotheek.
- **Tweede fase:** behoefte aan 1 apotheek met een ruimte van 40 - 60 m² bvo.
- **Derde fase:** behoefte aan 2 apotheken met een ruimte van 80 - 120 m² bvo.

Ofschoon er in de eerste fase op kwantitatieve gronden niet voldoende inwoners zijn voor een volledige apotheek, is het wel aan te raden deze al in het begin toe te voegen. Dit is namelijk te beschouwen als een essentiële voorziening die ook voor mensen die minder mobiel zijn toegankelijk moet zijn.

3.4 FYSIOTHERAPEUT

LANDELIJKE REFERENTIENORMEN							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL FTE	M² BVO PER EENHEID	AANTAL FTE	M² BVO	AANTAL FTE	M² BVO	AANTAL FTE	M² BVO
1,52 fysio- therapeut per 1.000 inwoners	50 – 90	5,2	262 – 472	17,5	874 – 1.573	28,0	1.398 – 2.517
KENGETALLEN VANUIT HUIDIGE AANBODSITUATIE ZUIDPLAS							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN
0,94 fysio- therapeut per 1.000 inwoners	0,37 vestiging per 1.000 inwoners	3,2	1,3	10,8	4,3	17,3	6,8

TABEL 7 BEHOEFTE AAN FYSIOTHERAPEUTEN VOOR VIJFDE DORP IN DRIE FASES

De landelijke norm is beduidend hoger dan de huidige aanbodsituatie in Zuidplas. Daarom kiezen we voor een bandbreedte van de behoefte.

Op basis van de landelijke (maximum) en gemeentelijke (minimum) referentienormen bestaat de volgende behoefte aan fysiotherapeuten in het vijfde dorp:

- **Eerste fase:** behoefte aan 3 – 5 fte fysiotherapeut met een ruimte van 150 - 450 m² bvo. Indicatief 1 vestiging.
- **Tweede fase:** behoefte aan 11 – 18 fte fysiotherapeut met een ruimte van 550 – 1.620 m² bvo. Indicatief 4 vestigingen.
- **Derde fase:** behoefte aan 17 – 28 fte fysiotherapeut met een ruimte van 850 – 2.520 m² bvo. Indicatief 7 vestigingen.

De behoefte aan fysiotherapie is ook sterk afhankelijk van de doelgroep die wordt aangetrokken. Er is een groeiende behoefte aan met name ouderenzorg in de fysiotherapie. Wanneer het vijfde dorp ook veel ouderen huisvest zal de behoefte aan fysiotherapie dus bovengemiddeld zijn. De bovenste rand van de bandbreedte is dan meer relevant.

3.5 VERLOSKUNDIGE

LANDELIJKE REFERENTIENORMEN							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL FTE	M² BVO PER EENHEID	AANTAL FTE	M² BVO	AANTAL FTE	M² BVO	AANTAL FTE	M² BVO
0,23 fte verloskundige per 1.000 inwoners	40 m² bvo per verlos- kundige	0,8	32	2,6	106	4,2	169
KENGETALLEN VANUIT HUIDIGE AANBODSITUATIE ZUIDPLAS							
KENGETAL BEHOEFTERAMING		EERSTE FASE		TUSSENFASE		EINDBEELD	
AANTAL FTE	AANTAL VESTIGIN- GEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN	AANTAL FTE	AANTAL VESTIGINGEN
0,09 verloskundige per 1.000 inwoners	0,02 vestiging per 1.000 inwoners	0,3	0,1	1,0	0,2	1,7	0,4

TABEL 8 BEHOEFTE AAN VERLOSKUNDIGEN VOOR VIJFDE DORP IN DRIE FASES

De landelijke norm is beduidend hoger dan de huidige aanbodsituatie in Zuidplas. Daarom kiezen we voor een bandbreedte van de behoefte.

Op basis van de landelijke (maximum) en gemeentelijke (minimum) referentienormen bestaat de volgende behoefte aan verloskundigen in het vijfde dorp:

- **Eerste fase:** behoefte aan maximaal 1 verloskundige met een maximale ruimte van 40 m² bvo. Geen ruimte voor een aparte vestiging.
- **Tweede fase:** behoefte aan 1 – 3 verloskundigen met een ruimte van 40 – 120 m² bvo. Geen ruimte voor een aparte vestiging.
- **Derde fase:** behoefte aan 2 – 4 verloskundigen met een ruimte van 80 – 160 m² bvo. Ruimte voor één aparte vestiging.

Het toevoegen van een verloskundigenpraktijk is sterk afhankelijk van de doelgroepen die worden aangetrokken. Wanneer er vooral woningen voor jonge gezinnen worden gebouwd is het aan te raden om wel al een praktijk toe te voegen in de beginfase, aangezien juist deze doelgroep hier behoefte aan heeft.

3.6 CONCLUSIE

TOTALE AANTALLEN ZORG-FUNCTIES VIJFDE DORP									
	EERSTE FASE			TUSSENFASE			EINDBEELD		
FUNCTIE	AANTAL FTE	M² BVO	AANTAL VESTIGING	AANTAL FTE	M² BVO	AANTAL VESTIGING	AANTAL FTE	M² BVO	AANTAL VESTIGING
Huisarts	2	220 – 300	1	6	660 – 900	3	10	1.100 – 1.500	5
Tandarts	1-2	120 -240	1	3 – 6	360 – 720	3	5 – 10	600 – 1.200	4
Apotheek	-	0	0	-	40 - 60	1	-	80 – 120	2
Fysiotherapeut	3 – 5	150 – 450	1	11 -18	550 – 1.620	4	17 – 28	850 – 2.520	7
Verloskundige	1	40	0	1 – 3	40 – 120	0	2 – 4	80 – 160	1
Totaal	7 - 10	530 – 1.030	3	21 – 33	1.650 – 3.420	11	34 – 52	2.710 – 5.500	19

TABEL 9 BEHOEFTE ZORGFUNCTIES VIJFDE DORP IN DRIES FASES

Bron: Bureau Stedelijke Planning

Bovenstaande tabel toont de (puur kwantitatieve) behoefte aan de verschillende zorgvoorzieningen in het vijfde dorp. Voor de functies met een bandbreedte van de behoefte raden we aan in eerste instantie uit te gaan van het minimum, tenzij er voor deze functies momenteel tekorten zijn in de gemeente.

Aangetekend moet worden dat er kwalitatieve argumenten kunnen zijn om in de programmering van deze functies hiervan af te wijken. Denk hierbij vooral aan de apotheken (toegankelijkheid voor mindermobielen) en praktijken voor verloskundigen (toegankelijkheid voor jonge gezinnen).

De zorgfuncties lenen zich om te clusteren in een gezondheidscentrum. Door te clusteren zal het aantal vereiste vierkante meters afnemen door gedeelde ruimte (wachtkamers, balie, toiletten etc.). In dit geval geldt ook dat bij de ruimtevraag de onderkant van de bandbreedte als uitgangspunt moet worden genomen.

Het draagvlak in het vijfde dorp is groot genoeg om minimaal één gezondheidscentrum te realiseren, in het dorpshart. We raden aan dit centrum al in de eerste fase te realiseren, waarbij misschien niet alle ruimte direct word ingenomen, maar er voldoende ruimte is om meerdere FTE zorg in een later stadium toe te voegen. In de eindfase zou er nog een tweede gezondheidscentrum aan worden toegevoegd buiten het dorpshart. Wellicht in een ondersteunend centrum samen met een 3de supermarkt en andere frequent benodigde (winkel)voorzieningen.

BIJLAGE 1 AANBOD ZORGFUNCTIES ZUIDPLAS

KERN	FUNCTIE	AANTAL
Nieuwerkerk a/d IJssel	Apotheek	2
	Huisartspraktijk	6
	Huisartsen	12
	Tandartspraktijk	6
	Tandartsen	7
	Fysiotherapiepraktijken	6
	Fysiotherapeuten	21
	Verloskundige praktijk	1
	Verloskundigen	4
Moordrecht	Apotheek	1
	Huisartspraktijk	3
	Huisartsen	6
	Tandartspraktijk	2
	Tandartsen	3
	Fysiotherapiepraktijken	4
	Fysiotherapeuten	4
	Verloskundige praktijk	-
	Verloskundigen	-
Zevenhuizen	Apotheek	1
	Huisartspraktijk	2
	Huisartsen	4
	Tandartspraktijk	2
	Tandartsen	2
	Fysiotherapiepraktijken	6
	Fysiotherapeuten	15
	Verloskundige praktijk	-
	Verloskundigen	-
Moerkapelle	Apotheek	-
	Huisartspraktijk	1
	Huisartsen	3

	Tandartspraktijk	1
	Tandartsen	1
	Fysiotherapiepraktijken	1
	Fysiotherapeuten	3
	Verloskundige praktijk	-
	Verloskundigen	-

TABEL 10 HUIDIG AANBOD ZORGFUNCTIES GEMEENTE ZUIDPLAS PER KERN

Bron: Referentiebeeld Maatschappelijke Voorzieningen Zuidplas 2021-2023 en inventarisatie zorgkaartnederland.nl

